

від 17.06.2014 № 953/5 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 47. – Ст. 238.

4. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 листопада 2014 року «Про невідкладні заходи із забезпечення державної безпеки»: Указ Президента України від 14.11.2014 № 880/2014 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 93. – Ст. 16.

5. Гліщинський Є. Актуальні питання успадкування майна в зоні АТО [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://conference.nuos.edu.ua/catalog96>

6. Лепіхіна О. Проблеми актуальної практики спадкування в зоні АТО [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article.

УДК 347.44

Панчишак Р. А., Ярошук М. О., студенти,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В. М., старший викладач

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ ЗА ПОРУШЕННЯ УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

Правове регулювання страхових відносин у нашій державі поступово вдосконалюється та наближається до міжнародних стандартів. Поряд з цим, певні прогалини та недоліки в регулюванні цих відносин все ж таки існують. Практика часто показує, що страховими компаніями не завжди дотримуються умови виконання своїх безпосередніх функцій за договорами страхування. Зокрема деякі з них під будь-яким приводом шукають можливості відмовити у відшкодуванні збитків, які повинні отримати страхувальники в результаті настання страхових випадків, чим порушують умови договору страхування. Такі ситуації є можливими через недостатнє врегулювання питань притягнення страхових компаній до відповідальності за невиконання або неналежне виконання прийнятих на себе зобов'язань за договором страхування.

У Цивільному кодексі України (далі – ЦК України) закріплено ст. 992 «Відповідальність страховика», відповідно до якої у разі несплати страховиком страхувальникові або іншій особі страхової виплати, страховик зобов'язаний сплатити неустойку в розмірі, встановленому договором або законом [1]. Проте ні у ЦК України, ні у Законі України «Про страхування» не закріплено чітких положень щодо відповідальності за порушення умов договору страхування страховими компаніями.

За загальним правилом відповідальність настає за умови вчинення порушення зобов'язання. Відповідно до ст. 610 ЦК України порушенням зобов'язання є його невиконання або виконання з порушенням умов, визначених змістом зобов'язання (неналежне виконання).

Виходячи з того, що нормативне визначення відповідальності за порушення зобов'язання відсутнє, А. Г. Ярема вважає, що це поняття охоплює собою відшкодування збитків та сплату неустойки [4].

У ст. 992 ЦК України передбачено майнову відповідальність страховика за несплату або прострочення виплати (в тому числі й при відсутності відмови в страховій виплаті) у вигляді сплати страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами договору страхування або ЦК України, а також Законом України «Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань». Проте в зазначених нормативно-правових актах не встановлено розміру неустойки за порушення страховиком покладеного на нього обов'язку щодо своєчасного здійснення страхової виплати у разі настання страхового випадку.

Відповідно до Закону України «Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань» платники грошових коштів сплачують за прострочення платежу пеню в розмірі, що встановлюється за згодою сторін. Пеня за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань або за затримку грошових надходжень на рахунок клієнта банку-одержувача коштів за згодою сторін може бути перерахована за період дії терміну позовної давності. Однак розмір зазначеної пені не повинен перевищувати подвійної облікової ставки Національного банку України, що діяла у період, за який її було нараховано [2].

На законодавчому рівні розмір неустойки за несвоєчасне здійснення страхового відшкодування передбачається лише Законом України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів», у п. 36.5 ст. 36 якого передбачено, що за кожен день прострочення виплати страхового відшкодування з вини страховика особі, яка має право на отримання такого відшкодування, сплачується пеня з розрахунку подвійної облікової ставки Національного банку України, яка діє протягом періоду, за який нараховується пеня [3].

Незважаючи на існування відповідальності страхових компаній на законодавчому рівні, практичне застосування вказаних норм є проблематичним. Слід зазначити, що в практиці роботи страхових компаній несвоєчасна виплата страхового відшкодування та несплата у цьому випадку пені, є найпоширенішим порушенням страхового законодавства страховими компаніями.

З урахуванням вищенаведеного можна зробити висновок, що підставою настання відповідальності страхової компанії є саме порушення умов договору страхування, яке виявляється в його невиконанні або у неналежному виконанні умов, а саме у несвоєчасній сплаті страхового відшкодування.

Отже, з метою запобігання подальшому порушенню умов договору страхування страховими компаніями, доцільно було б на законодавчому

рівні закріпити положення щодо відповідальності за порушення умов договору страхування та встановити розмір штрафних санкцій, що покладатимуться на страхову компанію при порушенні ними умов укладених договорів, зокрема розмір неустойки, яку страхувальник матиме право стягнути зі страховика у випадку несплати страхового відшкодування.

Література

1. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44.
2. Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань: Закон України від 22 листопада 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 5. – Ст. 28.
3. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: Закон України від 1 липня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 1. – Ст. 1.
4. Проблемні питання у застосуванні Цивільного і Господарського кодексів України / під ред. А. Г. Яреми, В. Г. Ротаня. – К.: Реферат. – 2005. – С. 198.

УДК 349.444 (043.2)

Пригода А. С., Ключник А. Р., студенти,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Белуга Ю. М., старший викладач

ПРАВО НА ЖИТЛО: ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

В Україні проблеми пов'язані з житлом є одними з головних, тому що забезпеченість житлом – це показник успішності державної політики. Житлове питання уже досить багато часу не знаходить вирішення, тому ми вважаємо за доцільне привернути увагу саме до цієї проблеми.

Житлове відносини в Україні регулюється: Конституцією України, Житловим Кодексом України, Законами України «Про житловий фонд соціального призначення», «Про приватизацію державного житлового фонду», «Про загальнодержавну програму реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2004-2010 роки». Але через те, що в Україні відсутній контроль за виконанням цих норм, а також через те, що деякі з цих норм суперечать одне одній, можна зробити висновок, що держава не розглядає житлове питання на необхідному рівні.

Стаття 47 Конституції України зазначає, що кожен має право на житло. Громадянам, які потребують соціального захисту, житло надається державою та органами місцевого самоврядування безоплатно або за доступну для них плату відповідно до закону [1]. Але як нам відомо, то не